

Era istòria de Gratacool

Nòm:

Grop:

D'un frut dera montanha nèish un projècte restacat ath mon dera alimentacion, era salut e er espòrt

Quan s'amassen un grop d'amics enamoradi des abituts de vida sanitosa e er espòrt damb inquietuds comunes coma eth minjar san e de proximitat, sorgissen projèctes fantastics. Aguest ei eth cas de Gratacool.

Er an 2016 quate amics creèren Gratacool. Actuauments pòrten eth negòci tres d'eri: Emma, Sean e Lluís. Cada un a eth sòn pròpi trabalh e se dediquen ath projècte en temps liure.

Gratacool ei un jòc de paraules entre er adjectiu anglés "cool", que vò díder "guai" e se pronòncie "col", e "gratacul", eth frut d'un tipe de rosèr sauvatge nomenat Rosa Canina que se tròbe en Pirenèu. Tanben a d'alti nòms en catalan coma gavrèra, o tapaculs. En aranés s'en ditz gardauèr o garravèr. Es sues propietats son fòrça beneficoses entara salut pr'amor qu'apòrte vitamina C naturau.

Eth descorbiment dera valor d'aguest frut lo heren es pagesi dera Cerdanha quan s'encuedèren qu'era vop minjaue eth frut deth gardauèr en iuèrn. De hèt, ei er unic frut que ten ena planta pendent tota era sason. A tanta vitamina C qu'entad aguestes bèsties e d'outes (isards, lops, cabiròus, audèths...) supause un aliment imprescindible entà suportar es baishes temperatures e non quèir malaut.

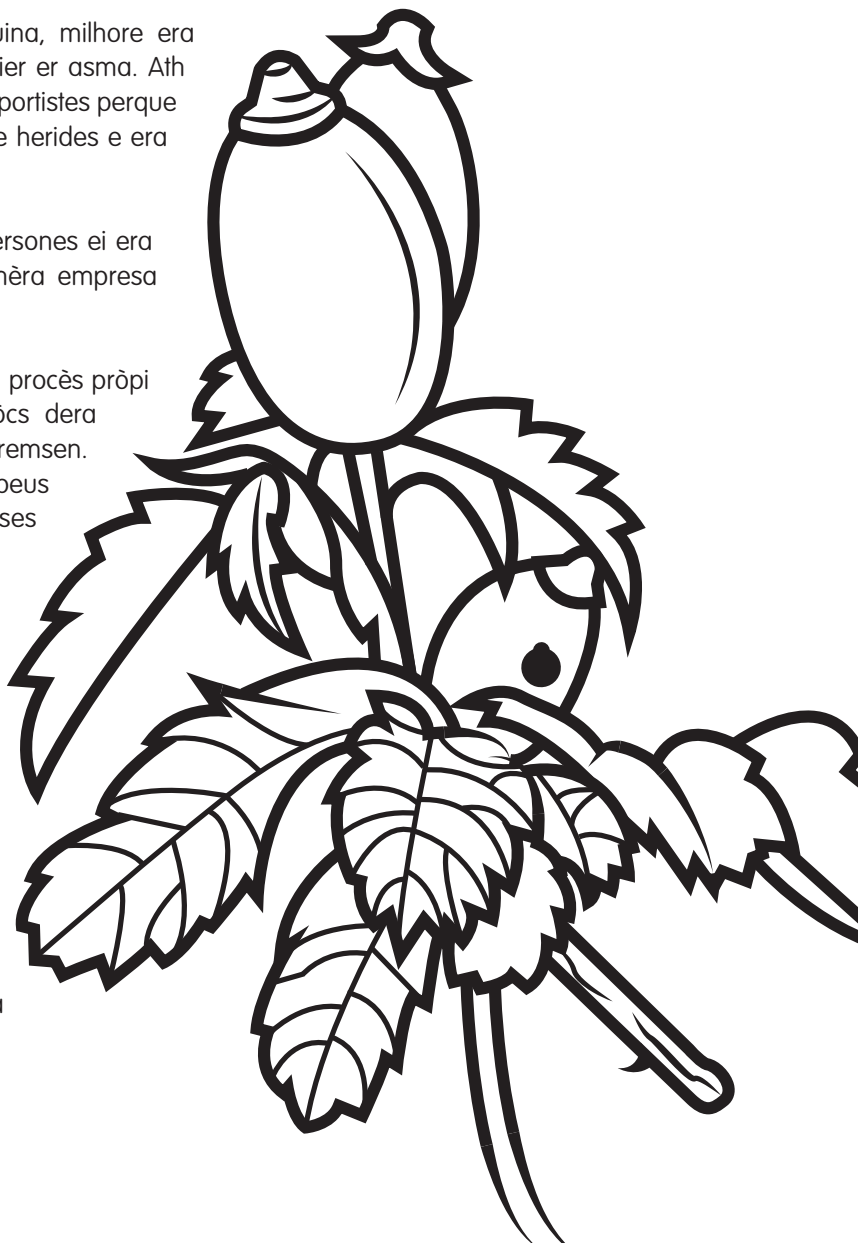
Era vitamina C ajude a regular era pression sanguina, milhore era absorcion deth hèr, redusís es costipats ajude a previer er asma. Ath delà, eth consum de vitamina C ei indispensabla tàs esportistes perque ajude ara produccion de collagèn, era cicatrizacion de herides e era metabolizacion de grèishi, entre d'alti beneficis.

Era riquesa d'aguest frut que milhore era salut des persones ei era rason pera quau es amics decidiren crear era prumèra empresa dedicada ara comercializacion dera carn de gardaua.

Tà extrèir de forma naturau era gardaua seguissen un procès pròpi patentat: prumèr, remassen eth frut per diferenti lòcs dera Cerdanya e Alt Urgell. Dempús, lo lauen e lo premsen. Finaument, deth premsat obtien ua massa pura sense peus ne seme que la incorpòren a mermelades, hamburgueses e gelats.

Es aliments que contien era vitamina C delra gardaua son dera sua produccion o ben les elaboren sòcis jos era licència d'exclusivitat. Totun tà arribar a èster sòcis de Gratacool cau complir uns critèris de qualitat e compartir es valors e era filosofia deth projècte.

Emma e es sòns companhs definissen era gardaua coma eth superaliment catalan, ja que se recollècte en territòri e damb pòca quantitat as un aliment qu'ei ua hònt fòrça potent de nutrients e, ath madeish temps, contèn granes dòsis d'antioxidants, polifenòls, proteïnes, fibra, vitamines e mineraus. Entà eri "supèr" vò díder salut.

Ath delà, darrèr de Gratacool i a d'auti objectius qu'as tres sòcis les agradarie arténher. Un ei era dinamizacion deth territòri entà generar lòcs de trabalh ena Cerdanha, en tot plantar gardauèrs en camps èrms, e er aute, era creacion de naues linhas de producte originau entà hèr a conéisher un frut unic qu'ei desbrembat e infravalorat.

Se vòs mès informacion sus Gratacool, consulta era plana web: <http://www.gratacool.com/>

VOCABULARI E EXPRESSIONS

Sauvatge: que se crie naturalment enes bòsqui o enes prats.

Collagèn: escleroproteïna animau qu'ei eth principau component deth teishut conjuntiu, a on forme un conjunt d'estructures (fibres collagènes) e de substància amòrfa (substància collagèna).

Metabolizar: transformar ua substància mejançant procèssi metabòlics.

Patentar: concedir ua patent.

Patent: dret concedit a ua persona pera explotacion en exclusiva d'un invent.

Èrm: sector deth paisatge agrari que non produsís.

Dinamizar: insuflar dinamisme, energia (a bèth un o bèra causa).

SINONIMS

Tier: durar, resistir.

Remassar: cuèlher.

①

AUEM CURIOSITAT

1. Nombra abituds de vida sana qu'aurièm de practicar eth dia a dia, e escriu quines no'n son.

.....

2. "Guai" ei ua paraula que soent utilizam en entorn colloquiau o familiar. Quines autes paraules corrèctes en aranés podem díder en lòc de "guai"?

.....

3. Coneishes mès aliments qu'agen vitamina C e que consumim a diari?

.....

4. Quin siguec eth motiu principau qu'animèc as quate amics a crear Gratacool? Cres qu'ei de besonh qu'un projècte age ua rason d'èster? Perqué?

.....